

dr hab. Wojciech Rodek

Karpacz, dnia 28 marca 2024 roku

Akademia Muzyczna
im. Karola Lipińskiego
We Wrocławiu

**Akademia Muzyczna
im. Stanisława Moniuszki
w Gdańsku**

**Recenzja w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
sztuki w dziedzinie sztuki, dyscyplinie artystycznej sztuki muzyczne
dr Sylwii Janiak-Kobylińskiej.**

Na podstawie Uchwały Senatu Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku nr 235/2023 z dnia 18 grudnia 2023 roku zostałem powołany do komisji habilitacyjnej, jako recenzent w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Pani dr Sylwii Annie Janiak-Kobylińskiej /podstawa prawna: art. 221 ust. 5 w zw. z art. 178 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* w zw. z § 20 ust. 1 *Procedury dotyczącej czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego, ustalania opłat za te postępowania oraz zwalniania z nich, a także wyznaczania członków komisji doktorskiej oraz habilitacyjnej.*

I. Podstawowe dane o kandydacie

1. Imię i nazwisko: Sylwia Anna Janiak-Kobylińska
2. Posiadane dyplomy i stopnie naukowe:
  - Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy, Wydział Dyrygentury, Jazzu i Edukacji Muzycznej, stopień Doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej Dyrygentura, tytuł rozprawy doktorskiej: „*Maria Romana Statkowskiego – od partytury do realizacji scenicznej*”, Promotor – prof. zw. dr hab. Elżbieta Wiesztordt-Sulecińska, Recenzenci: prof. dr hab. Zbigniew Bruna, prof. dr hab. Zygmunt Rychert, 2015 r.
  - Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Studia podyplomowe na Wydziale Nauk Humanistycznych w specjalności *Zarządzanie kulturą*, 2013 r.
  - Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku, kierunek – Dyrygentura, specjalność – Dyrygentura symfoniczno-operowa (klasa prof. zw. dr hab. Elżbiety Wiesztordt-Sulecińskiej) – dyplom magisterski z wyróżnieniem, 2012 r.
  - Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku, Wydział Instrumentalny, kierunek – Instrumentalistyka, specjalność – Skrzypce (klasa prof. K. Jureckiej i dr hab. Anny Wandtke-Wypych) – dyplom magisterski, 2012 r.

1

- Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku, kierunek – Dyrygentura, specjalność – Dyrygentura symfoniczno-operowa (klasa prof. zw. dr hab. Elżbiety Wiesztordt-Sulecińskiej) – dyplom licencjacki, 2010 r.
  - Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku, Wydział Instrumentalny, kierunek – Instrumentalistyka, specjalność – Skrzypce (klasa prof. K. Jureckiej i dr hab. Anny Wandtke-Wypych) – dyplom licencjacki, 2010 r.
  - ZPSM im. Karola Szymanowskiego w Warszawie – 2007 r.
3. Przebieg zatrudnienia:
- Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku: 2020 – Dziekan Wydziału Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki; 2017 – adiunkt w Katedrze Dyrygentury symfoniczno-operowej na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki; 2015 – asystent doktor w Katedrze Dyrygentury symfoniczno-operowej na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki; 2012 – asystent magister w Katedrze Dyrygentury symfoniczno-operowej na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki;
  - Gdański Archipeląg Kultury, Scena Muzyczna w Gdańsku - instruktor, 2019/2020;
  - Państwowa Opera Bałtycka w Gdańsku – dyrygent, 2013/2014, 2014/2015, 2017;
  - Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II st. im. F. Nowowiejskiego w Gdańsku - dyrygent orkiestry, 2010-2019.

II Informacja o obowiązujących przepisach prawa i kryteriach oceny

1. Akty prawne

- Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, 619);
- *Procedura dotycząca czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego, ustalania opłat za te postępowania oraz zwalniania z nich, a także wyznaczania członków komisji doktorskiej oraz habilitacyjnej* (Uchwała nr 191/2021 Senatu Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 25 października 2021 roku)

2. Kryteria oceny

- Art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, 619);
- 1. Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:
  - 1) posiada stopień doktora;
  - 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
    - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
    - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

- c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.
2. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.
3. Obowiązek publikacji nie dotyczy osiągnięć, których przedmiot jest objęty ochroną informacji niejawnych.

III Ocena wskazanego przez kandydata osiągnięcia artystycznego

Osiągnięciem artystycznym wskazanym przez kandydatkę do oceny w postępowaniu habilitacyjnym jest płyta CD *inUnity. Contemporary Music from Gdańsk, vol. 3*, wyd. DUX, 2021

Utwory:

1. Tadeusz Dixa – *Uwertura* na orkiestrę symfoniczną (2019)
2. Andrzej Dziadek – *...à la valse* na orkiestrę symfoniczną (2019)
3. Piotr Jędrzejczyk – *Muzyka na flet i orkiestrę smyczkową* (2015)
4. Marek Czerniewicz – *Moira* na sekstet dęty blaszany i orkiestrę symfoniczną (2018/2021)
5. Kamil Cieślik – *Multimirrors* na fortepian i orkiestrę symfoniczną (2021)
6. Krzysztof Olczak – *Wszelki wypadek...* na sopran i orkiestrę kameralną (2017)

Soliści:

Rafał Jędrzejewski – flet

Maciej Gański – fortepian

Zofia Kotlicka-Wiesztorft – sopran

Kamil Kruczkowski, Adam Stachowiak, Mateusz Florek – trąbki

Michał Szczerba – waltornia

Dominik Łukaszczyk – puzon

Łukasz Gruba – tuba

Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w Gdańsku

Sylwia Janiak-Kobylińska – dyrygent

Nagranie zostało zrealizowane w studiu nagrań Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku w listopadzie 2021 r. Płyta zawiera kompozycje napisane przez artystów związanych z Gdańskiem. Wykonawcy to również muzycy, których kariera koncentruje się wokół Akademii Muzycznej w Gdańsku oraz instytucji kultury regionu. Idea tego nagrania zasługuje na szczególne wyróżnienie. Otrzymujemy dokument muzyczny, który jest świadectwem stylu kompozytorskiego XXI wieku. Nagranie to posiada wyjątkowy element dokumentacyjny, który dodatkowo wyróżnia doskonałą jakością artystyczną. Tytuł płyty *inUnity* dotyczy przede wszystkim wspólnej przestrzeni twórczej ukazanego dorobku gdańskich kompozytorów. Jej zawartość dźwiękowa uwypukla indywidualność i różnorodność wizji artystycznej oraz bogactwo warsztatu i wyobraźni kompozytorskiej.

Tadeusz Dixa w swej *Uwerturze* na orkiestrę symfoniczną uwodzi słuchacza bogactwem rytmicznym, różnorodnością nastrojów, doskonałym opanowaniem warsztatu instrumentacyjnego. Kompozytor posługuje się tradycyjną harmoniką, bogatą melodyką, uzyskuje bogate brzmienie orkiestry symfonicznej, w której znajdujemy echo tradycji amerykańskiej. Utwór Andrzeja Dziadka ...à la valse na orkiestrę symfoniczną w wielu momentach koresponduje ze stylem *Uwertury*. Obu kompozytorów łączy niewątpliwie fascynacja tradycją symfoniczną wzbogaconą o doświadczenia twórców muzyki filmowej. Przejawia się ona szczególnie w instrumentacji i harmonii. Tytułowy walc jest dla kompozytora pretekstem do stworzenia uroczej miniatury, w której wielka tradycja dziewiętnastowieczna ukazana jest w nieco karykaturalnej formie. Zupełnie inną wyobraźnię dźwiękową odnajdujemy w *Muzyce na flet i orkiestrę smyczkową* Piotra Jędrzejczyka. Kompozytor traktuje orkiestrę w sposób nowoczesny. Techniki wydobywania dźwięku, efekty sonorystyczne czy zastosowane sekcje aleatoryczne przywodzą na myśl najlepsze zdobycze klasyków drugiej połowy dwudziestego wieku. Doskonale napisana jest partia fletu, której bogactwo brzmienia i możliwości artykulacyjne prowadzą do nowatorskiego przenikania się instrumentu z sekcją smyczkową. Autor w niezwykle sposób kształtuje formę, w której duże znaczenie ma operowanie pauzami oraz finałowe zanikanie muzycznego kontinuum. Utwór Piotra Jędrzejczyka wydaje się w analizowanym dziele artystycznym zupełnie wyjątkowym, jeśli chodzi o indywidualność twórcy odzwierciedloną w partyturze. Kolejnym kompozytorem, którego utwór odnajdujemy na ocenianej płycie, jest Marek Czerniewicz. Zaskakuje on słuchacza użyciem nietradycyjnej obsady, jaką niewątpliwie stanowi sekstet dęty blaszany przeciwstawiony orkiestrze symfonicznej. Kompozytor doskonale wykorzystuje obsadę utworu, operuje całym sekstem jak i stosuje solowe recytatywy. W kompozycji pojawiają się echa muzyki ludowej a także świetnej tradycji dwudziestowiecznej symfoniki. Bogatej rytmice towarzyszy romantyczna emocja zwieńczona w pięknej kulminacji. *Multimirrors* Kamila Cieślaka to kompozycja niezwykle witalna. Solowa partia fortepianu, nawiązująca w swym duchu do symfonii koncertującej Szymanowskiego, podporządkowana jest sferze rytmicznej, która stanowi oś konstrukcyjną dzieła. Swego rodzaju zamierzona jednostajność, repetytywność, a także ostinato rytmiczne są niewątpliwie wyznacznikami kompozytorskiego stylu. Płytę zamyka *Wszelki wypadek...* na sopran i orkiestrę kameralną Krzysztofa Olczaka. Kompozytor świetnie operuje warsztatem kompozytorskim, którego wyrafinowanie tworzy adekwatny kontrapunkt do tekstu Wisławy Szymborskiej. Śmiało napisana partia wokalna zawiera pełne bogactwo nowoczesnych zdobyczy artykulacyjnych, ale nawiązuje także do tradycji, a nawet muzyki popularnej. Elementy brutalizmu przenikają się z dźwiękowym wyrafinowaniem. Trudna partia wokalna odnajduje znakomitą odtwórczynię w osobie solistki.

Pomimo początkowych kłopotów, jakie można usłyszeć na płycie w pierwszych minutach gry orkiestry, a które dotyczą stroju sekcji dętej drewnianej i smyczkowej, występ Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku pod dyрекcją Sylwii Janiak-Kobylińskiej należy ocenić w samych superlatywach. Dyrygentka przygotowała zespół w sposób wzorowy. Wspaniała gra orkiestry budzi zdumienie. Często trudno wyobrazić sobie, że zespół złożony jest z młodych muzyków, którzy dopiero rozpoczynają swą artystyczną misję w orkiestrze symfonicznej. Wykonawcy znakomicie odnajdują się w każdym stylu kompozytorskim. Zwraca uwagę pieczołowitość przygotowania, a także wysoka jakość artystyczna wypracowana przez kandydatkę. Pani Sylwia Janiak-Kobylińska egzekwuje precyzję

rytmiczną, dba o dobry balans i jakość brzmienia, a także wspaniale akompaniuje solistom. Jej występ w ocenianym nagraniu należy uznać za wielki sukces. Głównym kryterium w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego powinno być ustalenie, czy przedstawione do oceny osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowią znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny. Ocenie recenzenta podlega jedynie dzieło wskazane przez kandydata we wniosku. Bez wątplenia dzieło wskazane do oceny przez dr Sylwię Janiak-Kobylińską stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny sztuki muzyczne. Płyta jest wyjątkowym dokumentem zawierającym sześć premierowych nagrań utworów współczesnych kompozytorów związanych ze środowiskiem muzycznym Gdańska. O jej znacznej wartości świadczy również wysoki poziom artystyczny zarejestrowanych wykonań dokonanych pod batutą dr Sylwii Janiak-Kobylińskiej.

IV Informacja o aktywności artystycznej kandydata

Aktywność artystyczna kandydatki jest bogata. Przede wszystkim związana jest ona z lokalnymi wydarzeniami Trójmiasta, jak również z życiem koncertowym orkiestr szkolnych i akademickich. Uczestniczy jako dyrygentka w wielu festiwalach / np. Euro Chamber Music Festival, Festiwal Kultury Utraconej w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, Festiwal Muzyki Pięknej, Międzynarodowe Dni Hanzy w Pskowie, Gdański Festiwal Muzyczny, Festiwal „Gdańscy Pianiści Miastu”, Międzynarodowy Festiwal "La Folle Journée"/ i warsztatach muzycznych. Posiada doświadczenie w przygotowaniu dzieł scenicznych. W działalności artystycznej kandydatki brakuje zapewne doświadczeń koncertowych z orkiestrami filharmonicznymi, które stanowiłyby o doświadczeniu w zakresie pracy nad szerokim repertuarem symfonicznym, który jest bardzo ważny dla rozwoju dyrygenta. Tym samym zastrzeżenie może budzić pozytywna ocena kandydatki w zakresie istotnej działalności artystycznej realizowanej w więcej niż jednej uczelni lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. W związku z tym, iż recenzenci oceniają, czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2, tym samym w pozostałym zakresie wymagań ocenę powinna podjąć cała komisja habilitacyjna.

V Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzatorskich oraz nagrodach i wyróżnieniach

1. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę:

Kandydatka posiada bardzo duże doświadczenie dydaktyczne i organizacyjne. Oprócz pracy dydaktycznej związanej z Akademią Muzyczną w Gdańsku, dr Sylwia Janiak-Kobylińska organizuje próby i koncerty dla studentów z orkiestrami symfonicznymi i kameralnymi, lekcje mistrzowskie, wykłady, panele dyskusyjne. Jest promotorem i recenzentem prac licencjackich oraz magisterskich. Powołała do życia Bałtycką Filharmonię Młodych, współpracowała przy organizacji festiwali i warsztatów muzycznych w wielu instytucjach.

2. Wybrane nagrody i wyróżnienia:

- „Zasłużony dla Kultury Polskiej” – odznaka honorowa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej (2023);
- II Międzynarodowy Konkurs Muzyczne Orły – Złoty Dyplom za prawykonanie utworu „Miltimirrors” Kamila Cieślaka, uznane za wybitne osiągnięcie w dyscyplinie sztuki muzyczne (2022);
- II Międzynarodowy Konkurs Muzyczne Orły – Brązowy Dyplom za nagranie płyty „inUnity. Contemporary Music from Gdańsk, vol. 3, DUX Recording Producers 2021” z utworami współczesnych gdańskich kompozytorów, uznane za wybitne osiągnięcie w dyscyplinie sztuki muzyczne (2022);
- Nagroda Rektorska II stopnia (2022);
- Nagroda Zofii i Antoniego Witów dla najlepszego polskiego uczestnika półfinału IX Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. G. Fitelberga w Katowicach (2012);
- Nagroda Tishy i Piotra Gajewskich dla najmłodszego uczestnika IX Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. G. Fitelberga w Katowicach (2012);
- Nagroda Orkiestry Symfonicznej im. Karola Namysłowskiego w Zamościu podczas IX Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. G. Fitelberga w Katowicach (2012);

VI Konkluzja

Podsumowując recenzję w oparciu o kryteria zawarte w art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, 619) należy stwierdzić, iż:

1. Kandydat posiada stopień doktora.
2. Przedstawione do oceny dzieło artystyczne stanowi znaczny wkładu w rozwój dyscypliny sztuki muzyczne.
3. Kandydat wykazuje się istotną aktywnością naukową i artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury z zastrzeżeniami wyrażonymi punkcie IV. recenzji.

Biorąc pod uwagę, iż w kompetencji recenzenta jest wyłącznie ocena przedstawionego do oceny dzieła artystycznego oraz jego wkładu w rozwój dziedziny sztuki muzyczne, opiniuję wniosek kandydatki pozytywnie.

